

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองซอน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม เป็นการศึกษาระเบิดสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยมี แนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้า ครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้ง 9 หมู่บ้าน จำนวน 1,798 ครัวเรือน (สำนักงานทะเบียน ราษฎรอำเภอเชียงยืน. 2554 : 1)

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
หนองซอน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม ปี 2554 จำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร	จำนวนครัวเรือน
1,2,3,5	บ้านหนองซอน	1,987	530
4	บ้านหนองเม็ก	453	111
6	บ้านจี	507	123
7,11	บ้านกลาง	535	135
8,13	บ้านหนองจิก	695	182
9,10,14	บ้านมะโม	1,702	460
12	บ้านราษฎร์พัฒนา	344	84
15	บ้านอุดมสุข	293	74
16	บ้านหนองม่วงพัฒนา	381	99
รวมทั้งสิ้น		6,897	1,798

ที่มา : สำนักงานทะเบียนราษฎร์อำเภอเชียงยืน. 2554 : 1

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทน
หัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้ง 9 หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล
หนองซอน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 328 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มโดย
ใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ ดังนี้ (คณาจารย์มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย. 2554 : 228)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร จำนวน 1,798 คน

c แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เกิดขึ้น (โดยการศึกษาคั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ .05)

แทนค่าจากสูตร

$$n = \frac{1,798}{1 + [1,798 \times (0.05)]^2}$$

$$n = \frac{1,798}{1 + 4.49}$$

$$n = \frac{1,798}{5.49}$$

$$n = 327.50$$

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างเต็มจำนวน ผู้ศึกษาได้เพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็น 328 คน

3. วิธีการเทียบสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองซอน ทั้ง 9 หมู่บ้าน มีจำนวนมาก จึงได้ทำการเทียบสัดส่วนขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านในจำนวนที่แตกต่างกันไป โดยแสดงการเทียบสัดส่วนและจำนวนของขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ดังนี้

สูตร

$$n_i = \frac{n \times N_i}{N}$$

จากสูตร

n_i แทน กลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N_i แทน จำนวนหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ในแต่ละหมู่บ้าน

N แทน จำนวนหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนทั้งหมดจำนวน

1,798 ครัวเรือน

ตัวอย่างเช่น จำนวนสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างบ้านอุดมสุข หมู่ที่ 15 จำนวนประชากร 74 ครัวเรือน

แทนค่าจากสูตร

$$n_i = \frac{n \times N_i}{N}$$

$$n_1 = \frac{328 \times 74}{1,798}$$

$$n_1 = 13.49$$

$$n_i \approx 13$$

ผลการคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างใน 9 หมู่บ้าน แสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
หนองซอน อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน แต่ละหมู่บ้าน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1,2,3,5	บ้านหนองซอน	530	97
4	บ้านหนองเม็ก	111	20
6	บ้านจี้	123	22
7,11	บ้านกลาง	135	25
8,13	บ้านหนองจิก	182	34
9,10,14	บ้านมะโม	460	84
12	บ้านราษฎร์พัฒนา	84	15
15	บ้านอุดมสุข	74	13
16	บ้านหนองม่วงพัฒนา	99	18
รวมทั้งสิ้น		1,798	328

หลังจากได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรของแต่ละหมู่บ้าน จาก 9 หมู่บ้าน ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีการจับฉลาก คือ ทำฉลากพร้อมเขียนบ้านเลขที่บ้านของแต่ละหมู่บ้านแล้วใส่ลงในกล่องจำนวน 9 กล่อง แล้ว

จับสลากมาทีละใบ ได้ฉลากเลขที่บ้านใดจดบันทึกเลขที่บ้านไว้ แล้วนำฉลากใส่กลับลงไปในกล่องอีก เพื่อให้ทุกเลขที่บ้านมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน และดำเนินการจนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีการสร้างและการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ดำเนินตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอบเขตการศึกษา ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ หมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองซอน จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองซอน. 2553 : 23-28)

1. ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. ด้านระเบียบชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย
4. ด้านการบริหารจัดการเศรษฐกิจชุมชน
5. ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองซอน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด โดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

2. วิธีการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษาและดำเนินการขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยดูจากนิยาม ศัพท์เฉพาะของการศึกษา ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองซอน อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาคำเนินการ ดังนี้

3.1 นำร่างแบบสอบถามเสนอกรรมการที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อแก้ไขปรับปรุงและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาด้าน โครงสร้างและเนื้อหา ด้านภาษาและด้านการวัดผลประเมินผล โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับนิยามศัพท์เฉพาะ โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item of Objective Congruence : IOC) ด้วยการให้คะแนน ดังนี้

+ 1 หมายถึง ข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจหรือตัดสินใจไม่ได้ว่าข้อคำถามแต่ละข้อสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะหรือไม่

- 1 หมายถึง ข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

วัดความเที่ยงตรงของเนื้อหาว่าสามารถวัดได้จริง ตามสูตร ดังนี้

$$\text{ใช้สูตร } IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

ΣR คือ ผลรวมของคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย

3.1.1 นายประยูร รัตนทิพย์ วุฒิการศึกษา ศศ.ม. (รัฐศาสตร์) ตำแหน่งท้องถิ่นอำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านโครงสร้างและเนื้อหา

3.1.2 นายสลักศรี สารศาสตร์บัญชา วุฒิการศึกษา ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านโนนเนา อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ภาษา

3.1.3 ดร.พงศ์ธร โพธิ์พุดศักดิ์ วุฒิการศึกษา ค.ศ. (การศึกษานอกระบบ)
ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

ข้อคำถามในแบบสอบถามมีจำนวน 33 ข้อ มีค่า IOC ผ่าน 32 ข้อ ปรับปรุง
แก้ไข 1 ข้อ เนื่องจากเนื้อหาซ้ำกันจึงทำการตัดออก เมื่อทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เหลือ 32
ข้อ

3.2 นำแบบสอบถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .67 ขึ้นไป ไปทดลองใช้ (Try out) กับ
ประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีลักษณะคล้ายกันกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งได้
ดำเนินการจัดเก็บในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองซอน อำเภอเขียงยืน จังหวัด
มหาสารคาม

3.3 นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ ตามวิธีการหาค่า
สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการทดสอบค่าความ
เชื่อมั่นของแบบสอบถามพบว่ามีค่าความเชื่อมั่น .76

3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้ ดำเนินการจัดพิมพ์และดำเนินการเก็บ

รวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองและแต่งตั้งผู้ช่วย
ในการเก็บข้อมูล จำนวน 9 คน โดยแนะนำชี้แจงรายละเอียดในการตอบแบบสอบถาม ให้
ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีการตอบแบบสอบถาม ความหมายของคำถามแต่ละ
ข้อ รวมทั้งวิธีการจัดเก็บแบบสอบถาม โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก
วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองซอน เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตองค์การ
บริหารส่วนตำบลหนองซอน อำเภอเขียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

2. ผู้ศึกษานำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้ศึกษาและผู้ช่วย นำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม
และเก็บคืน ปัญหาที่พบในการเก็บข้อมูลมี 2 ประการ คือประการที่ 1 ผู้ตอบแบบสอบถามไม่
ค่อยอยู่บ้านในช่วงเวลากลางวัน ผู้ศึกษาและผู้ช่วยได้ดำเนินการแก้ไข โดยออกดำเนินการ

ในช่วงเวลา 16.00 น. - 19.00 น. เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่กลุ่มตัวอย่างอยู่บ้าน ประการที่ 2 คือ ในการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่ค่อยกรอกข้อมูล ผู้ศึกษาและผู้ช่วยได้ดำเนินการแก้ไขโดยช่วยจัดในแบบสอบถาม

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามว่าสามารถนำข้อมูลมาใช้
อย่างเพียงพอ

2. ลงรหัสในแบบสอบถามตามแบบการลงรหัส (Coding form)

3. ให้ลงคะแนนการดำเนินงานแต่ละระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	ให้	4	คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	ให้	2	คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

4. นำแบบสอบถามไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายความว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่
การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

ค่าร้อยละ เป็นสถิติที่นิยมใช้มาก เป็นการเทียบความถี่หรือจำนวนที่ต้องการ กับความถี่หรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100 ดังนั้น จะหาร้อยละจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 101)

$$\text{จากสูตร } p = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองซอน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ ด้วยการใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ด้วยสถิติทดสอบ Brown-Forsythe และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้วิธีการของ Dunnett's T3 (ไพศาล วรคำ. 2552 : 375-377)

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

$$\text{จากสูตร } \bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนจากกลุ่มตัวอย่าง

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นการวัดการกระจายที่ได้รับการนำไปใช้อย่างกว้างขวาง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ รากที่สองของค่าเฉลี่ยของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (เบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ย) มีสัญลักษณ์หลายแบบ หาได้จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

$$\text{จากสูตร } S = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

n แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

Σ แทน ผลรวม

3. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองซอน ด้วยการแจกแจงความถี่

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY